

انجام پژوهش در مطالعه موردی

راهنمای عملی برای پژوهشگران مبتدی

نویسندگان:

داوسون آر. هانکوک

باب آگوزین

مترجم:

دکتر آراس رسولی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی کرمانشاه

انتشارات آوی نور

تهران-۱۳۹۹

سرشناسه	: هنکاک، داوسون آر. Hancock, Dawson R.
عنوان و نام پدیدآور	: انجام پژوهش در مطالعه موردی : راهنمای عملی برای پژوهشگران مبتدی/نویسندگان داوسون آر. هانکوک، باب الگوزین : مترجم آراس رسولی.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۵۹۶-۰
وضعیت فهرست	: فیبا
نویسی	
یادداشت	: عنوان اصلی: . Doing case study research : a practical guide for beginning researchers
یادداشت	: کتاب حاضر نخستین بار با عنوان "پژوهش مطالعه موردی: (راهنمای عملی برای پژوهشگران مبتدی)" با ترجمه مجید صدوقی توسط انتشارات دانشگاه کاشان در سال ۱۳۹۰ منتشر شده است.
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: راهنمای عملی برای پژوهشگران مبتدی.
عنوان دیگر	: پژوهش مطالعه موردی: (راهنمای عملی برای پژوهشگران مبتدی).
موضوع	: آموزش و پرورش -- تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	: Education -- Research -- Methodology
موضوع	: آموزش و پرورش -- تحقیق -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: Education -- Research -- Case studies
موضوع	: نمونه پژوهی-Case studies
شناسه افزوده	: الگوزین، رابرت، ۱۹۲۶ - م. Algozzine, Robert.
شناسه افزوده	: رسولی، آراس، ۱۳۵۶ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۱۰۲۸LB
رده بندی دیویی	: ۷۲/۳۷۰
شماره	: ۶۱۷۷۱۳۵
کتابشناسی ملی	

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

انجام پژوهش در مطالعه موردی

راهنمای عملی برای پژوهشگران مبتدی

نویسندگان: داوسون آر. هانکوک - باب آگوزین

ترجمه: دکتر آراس رسولی

صفحه‌آرا: فاطمه حامدی

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۵۹۶-۰

قیمت ۳۳۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر و مولفان محفوظ است

فهرست

۹.....	پیشگفتار.....
۱۰.....	ویژگی های کلیدی.....
۱۱.....	پایه و اساس.....
۱۲.....	برنامه های دوره ای.....
۱۴.....	سپاسگزاری.....
۱۷.....	بخش اول: اطلاعات پیش زمینه.....
۱۹.....	فصل اول: پژوهش علمی.....
۲۳.....	بررسی محتوا.....
۲۳.....	فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....
۲۵.....	فصل دوم: پژوهش های کیفی و کمی.....
۳۰.....	تصاویر برگرفته از تمرین.....
۳۱.....	بررسی محتوا.....
۳۱.....	فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....
۳۳.....	بخش دوم: مراحل انجام پژوهش موردی.....
۳۵.....	فصل سوم: تنظیم صحنه.....
۳۷.....	در طی استفاده از پژوهش مطالعه موردی چه چیزهایی از پیش آموخته شده؟.....
۳۸.....	تصاویر برگرفته از تمرین.....
۳۹.....	بررسی محتوا.....
۳۹.....	فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....

فصل چهارم: تعیین آنچه که می دانیم.....	۵۱
چگونه یک اثر ادبی را بررسی کنیم.....	۵۳
تصاویر برگرفته از تمرین.....	۵۴
بررسی محتوا.....	۵۵
فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....	۵۵
فصل پنجم: انتخاب یک طرح.....	۵۷
رابطه بین طرح و روش.....	۶۱
تصاویر برگرفته از تمرین.....	۶۶
بررسی محتوا.....	۶۷
فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....	۶۷
فصل ششم: جمع آوری اطلاعات از مصاحبه ها.....	۶۹
تصاویر برگرفته از تمرین.....	۷۲
بررسی محتوا.....	۷۸
فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....	۷۹
فصل هفتم: جمع آوری اطلاعات از مشاهدات.....	۸۱
طراحی تصاویر.....	۸۳
تصاویر برگرفته از تمرین.....	۸۴
بررسی محتوا.....	۸۶
فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....	۸۶
فصل هشتم: جمع آوری اطلاعات از اسناد.....	۸۷
صحت اسناد.....	۸۹
سوالاتی که باید به هنگام جمع آوری اطلاعات از اسناد به آن ها پاسخ داد.....	۹۰

- تصاویر برگرفته از تمرین ۹۰
- بررسی محتوا..... ۹۲
- فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده..... ۹۲

فصل نهم: جمع بندی و تفسیر اطلاعات..... ۹۳

- تصویر طرح: تفکر در مورد روش ۹۵
- تصاویر برگرفته از تمرین ۹۵
- بررسی محتوا..... ۹۸
- فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده..... ۹۸

فصل دهم: گزارش یافته ها..... ۹۹

- چگونگی ترکیب یافته ها..... ۱۰۱
- تصویر طرح..... ۱۰۲
- بررسی محتوا..... ۱۰۳
- فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده..... ۱۰۳

فصل یازدهم: تأیید یافته های مطالعه موردی..... ۱۰۵

- تصاویر برگرفته از تمرین ۱۰۶
- بررسی محتوا..... ۱۰۷
- فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده..... ۱۰۸

بخش سوم: همه چیز را کنار هم بگذارید..... ۱۰۹

فصل دوازدهم: تهیه طرح پیشنهادی برای پژوهش موردی..... ۱۱۱

- معرفی..... ۱۱۱
- بررسی نوشته ها..... ۱۱۱
- روش ها..... ۱۱۲

۱۱۲.....	مواد پشتیبانی.....
۱۱۳.....	سوالات متداول در مورد طرح های پیشنهادی پژوهش.....
۱۱۴.....	بررسی محتوا.....
۱۱۸.....	فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....
۱۱۹.....	فصل سیزدهم: انتشار پژوهش مطالعه موردی.....
۱۲۰.....	معرفی.....
۱۲۰.....	روش ها.....
۱۲۱.....	نتایج.....
۱۲۲.....	گفتگو.....
۱۲۲.....	بررسی محتوا.....
۱۲۳.....	فعالیت ها و برنامه های کاربردی برای پژوهشگران آینده.....
۱۲۴.....	خاتمه.....
۱۲۷.....	اصطلاحات کلیدی.....
۱۳۴.....	منابع.....
۱۳۶.....	حاشیه نویسی فهرست کتب.....
۱۴۴.....	درباره نویسندگان.....

پیشگفتار

به عنوان اساتید دانشگاهی ، دوره های روش های کمی و کیفی را برای شروع و پیشرفت دانشجویان دوره های کارشناسی ارشد در آموزش و پرورش و حرفه های سلامت روان را تدریس می کنیم و دائماً در استفاده از مراحل برنامه ریزی و اجرای مطالعات ، با پژوهشگران تازه کار که در یافتن منابع نیاز به راهنمایی دارند، مواجه می شویم. این کتاب راهنمای انجام پژوهش های موردی است. تأکید این کتاب بر یادگیری چگونگی برنامه ریزی ، انجام و نوشتن یک پروژه پژوهش موردی است. هدف ما ارائه ساختار ، جزئیات و راهنمایی کافی برای پژوهشگران آغازگر پژوهش در دستیابی به یک مطالعه موردی منظم و کامل است.

انجام پژوهش مطالعه موردی با بررسی روش علمی (فصل ۱ ، پژوهش علمی) به عنوان زمینه اکتشاف وضعیت جغرافیایی (توپولوژی) و رویه های مورد استفاده برای انجام پژوهش های آموزشی آغاز می شود (فصل ۲ ، پژوهش های کیفی و کمی). اساس و شرایط انجام پژوهش های خاص ؛ مطالعه موردی (فصل ۳ ، تنظیم مرحله) ، در ادامه با عنوان بحث در مورد چگونگی شناسایی متن که تلاش های صورت گرفته در پژوهش را اطلاع می هد ، دنبال می شود (فصل ۴ ، تعیین آنچه که می دانیم). سپس نحوه تعیین یک طرح پژوهش های مناسب (فصل ۵ ، انتخاب یک طرح) و نحوه انجام مصاحبه های آموزنده (فصل ۶ ، جمع آوری اطلاعات از مصاحبه ها) ، مشاهدات (فصل ۷ ، جمع آوری اطلاعات از مشاهدات) و تجزیه و تحلیل اسناد را توضیح می دهیم (فصل ۸ ، جمع آوری اطلاعات از اسناد). پس از توضیح چگونگی به دست آوردن داده ها ، ما در مورد چگونگی به دست آوردن معنی از آنها (فصل ۹ ، تفسیر اطلاعات) و نحوه برقراری ارتباط در بین نتایج بحث می کنیم (فصل ۱۰ ، گزارش یافته ها). سرانجام ، روشهای تأیید ، اثبات و تهیه نسخه پشتیبان از نتایج به دست آمده از طریق یک پژوهش موردی را توصیف می کنیم (فصل ۱۱ ، تأیید یافته ها). با استفاده از مراحل بررسی شده در این کتاب راهنما ، پژوهشگران در تمام مراحل قادر به طراحی و اجرای یک پروژه پژوهش موردی با کیفیت بالا خواهند بود. برای ایجاد فهم آسانتر ، انجام پژوهش مطالعه موردی شامل مثال های بسیاری است که مفاهیم کلیدی موجود در فصل ها را به نمایش می گذارد. منابع اضافی از اطلاعات پژوهش موردی برای کسانی که علاقه مند به اطلاعات عمیق تر هستند ، در

سراسر کتاب ذکر شده است. سرانجام، هر فصل با سؤالات، تصاویر و فعالیتهایی برای کمک به پژوهشگران در استفاده از اطلاعات ارائه شده در آینده خاتمه می‌یابد.

ویژگی های کلیدی

این چنین به نظر می‌رسد که بیشتر اطلاعات موجود در مورد پژوهش موردی برای افرادی نوشته شده است که از قبل چیزهای زیادی در مورد روش های کمی و کیفی می‌دانند. حتی کتابهایی که به طور خاص بر روی پژوهش موردی متمرکز شده اند، پژوهشگران جدید را به این فککه به طور مستقیم ر می‌اندازند که چگونه باید این کار را انجام دهند. در این کتاب راهنمای مختصر به توضیح روش های می‌پردازیم که به طور مستقیم برای شروع کار پژوهشگران و رفع نیازهای آنها به صورت گام به گام اشاره می‌کنیم این کار با استفاده از روش های زیر انجام می‌شود:

- پژوهش موردی به زبان نوشتاری صورت می‌گیرد و در دسترس افرادی قرار می‌گیرد که پیشینه گسترده ای در روش های پژوهش ندارند؛ مخاطبان قبل از شروع پژوهش توسط پژوهشگران مشخص و تعیین می‌شوند.

- ما بر یادگیری نحوه انجام پژوهش موردی تأکید می‌کنیم. از اولین قدم برای تصمیم گیری در مورد اینکه آیا یک مطالعه موردی راهی است برای رسیدن به آخرین مرحله از تأیید و تطبیق یافته ها قبل از انتشار آن ها، این یک کتابچه راهنمای بسیار کاربردی و آسان برای خواندن است.

- نمونه های بسیاری از آثار منتشر شده را به عنوان نمونه های هر مرحله از فرایند انجام پژوهش موردی را مطالعه خواهیم نمود.

- در هر بخش از کتاب با یک سری سؤالات و فعالیتهای در راستای تقویت آنچه آموخته شده است طراحی کرده ایم.

- ما فهرست مرجع وسیعی را برای استفاده در گسترش آنچه تدریس می‌شود به عنوان شواهدی مبنی بر این که آنچه می‌گوییم در کالبد دانش بنیان شده است و در مورد انجام پژوهش موردی وجود دارد، در اختیار شما قرار می‌دهیم.

- سعی ما بر آن بوده است که این کتاب را به عنوان راهنما برای انجام پژوهش قرار دهیم؛ دانشجویان و مشاوران می توانند از این کتاب برای شکل دادن رساله ، پایان نامه یا پروژه مستقل از مفهوم سازی تا تکمیل استفاده کنند.

پایه و اساس

به عنوان بخشی از برنامه درسی دانشگاهی ، دانشجویاندر مقاطع کارشناسی ، کارشناسی ارشد و دکترا اغلب ملزم به اجرای یک پروژه پژوهشی یا نوشتن پایان نامه یا رساله هستند. برای بسیاری از این دانشجویان ، این تنها مناسبت در طول زندگی شخصی یا حرفه ای آنهاست که در یک تلاش پژوهشی شرکت می کنند. انجام پژوهش موردی برای این دانشجویان یا دانش آموزان که مایل به داشتن راهنمای تجربی و گام به گام برای انجام یک پروژه پژوهش موردی هستند ، نوشته شده است. یک کتابخانه بزرگ و کامل از کتاب ها (برخی از منابع تاریخی ، منابع کلاسیک ، و برخی از آنها با نام تجاری جدید) در مورد نظریه و عملکرد پژوهش کیفی وجود دارد (با توجه به کروزل ، ۱۹۹۸ ؛ الی ، آنزول ، فریدمن ، گارنر ، و اشتاینمتر ، ۱۹۹۱ ؛ ارلندسون ، هریس ، اسکیر ، و آلن ، ۱۹۹۳ ؛ فلیندرز و میلز ، ۱۹۹۳ ؛ گلشن و پشکین ، ۱۹۹۲ ؛ هاچ ، ۲۰۰۲ ؛ لنسی ، ۱۹۹۳ ؛ لینکلن و گوبا ، ۱۹۸۵ ؛ میسون ، ۲۰۰۲ ؛ مریام ، ۲۰۰۱ ؛ مایلز و هوبرمن ، ۱۹۹۴ ؛ پاتون ، ۱۹۸۰ ، ۱۹۹۰)؛ اکثر این کارها پژوهش موردی را با روشی کاملاً خطی انجام می دهند. در مورد جنبه های کاربردی پژوهش موردی ، مجموعه کمی از کتب عملی وجود دارد. به عنوان مثال ، مصاحبه نوشته شده با ادبیات گالوان و مصاحبه با سیدمن (۲۰۰۶) در مورد پژوهش کیفی بر جنبه های مهم انجام پژوهش تمرکز دارد ، اما به روند کلی انجام پژوهش موردی نمی پردازد. همچنین چند مطالعه درمورد پژوهش موردی انجام شده است (مریام ، ۲۰۰۱ ؛ استیک ، ۱۹۹۵ ؛ بین ، ۱۹۹۴ ، ۲۰۰۳) ، اما اکثر آن ها به جای اینکه بر تمرین تمرکز کنند ، نظریه ها را مورد بررسی قرار می دهند و اکثر آنها در امر جا انداختن ملزومات انجام پژوهش موردی عملکرد موفقیت آمیزی نداشته اند. از آنجا که محتوای این کتابها با اطلاعات در مورد انجام پژوهش مطالعه موردی به طور چشمگیری همپوشانی ندارد ، اما می تواند همراه خوبی برای هر یک از آنها باشد. در حالی که سایر کتابها اطلاعات مهمی در رابطه با رویکردهای مختلف به

پژوهش‌کیفی و مطالعه موردی ارائه می‌دهند، انجام پژوهش موردی، اطلاعات موجود در این رویکردها را در یک راهنمای "چگونگی انجام دادن" خلاصه می‌کند که بطور سیستماتیک فرایند پژوهش موردی را به طور کامل نشان می‌دهد.

برنامه های دوره ای

انجام پژوهش مطالعه موردی در هر مقدمه ای برای دوره های پژوهشی یا روشهای پژوهش جایگاه مهمی دارد. این کتاب در درجه اول برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی و سایر افراد تازه کار در انجام پژوهش های مستقل نوشته شده است. ما سعی کرده ایم تا هنگام تدریس مطالب در دوره های پژوهش های آموزشی و هنگامی که با دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترا کار می‌کنیم آن را با استفاده از همان زبانی که استفاده می‌کنیم بنویسیم و برای یک رساله یا پایان نامه پژوهش مستقل انجام دهیم. پژوهش های موردی یک روند پیچیده است. این کتاب "پژوهش موردی برای آدم های ساختگی" نیست. با این وجود، این کتاب درسی پیچیده ای نیست که به نظریه ها و مفاهیم انجام پژوهش کیفی بپردازد. این یک تلاش ساده برای معرفی انجام پژوهش در مطالعه موردی به پژوهشگران تازه وارد به علم، بدون تحت تأثیر قرار دادن آن ها است. تلاشی است برای ایجاد فاصله بین علاج های مختصر در مورد پژوهش های موردی که معمولاً در کتب روشهای پژوهش مقدماتی و معرفی های عمومی تر ارائه شده در کتابخانه است که کتب در حال رشد درسی نوشته شده در مورد پژوهش کیفی وجود دارد. در حالی که این کتاب برای دانشجویانی در نظر گرفته شده است که به عنوان یک تجربه جدید در پایان نامه یا پژوهش در پایان نامه شرکت می‌کنند، انجام پژوهش مطالعه موردی همچنین برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد که "پروژه های بزرگتر" یا سایر اشکال بررسی سیستماتیک را در زمینه های اجتماعی، پزشکی یا رفتاری انجام می‌دهند نیز با ارزش است.

ما این کتاب را به عنوان یک منبع اصلی برای دانشجویان طراحی کردیم، اما مخاطبان دیگر ما بسیاری از اساتیدی هستند که در این دوره ها مشغول به کار هستند و بعضاً کرسی های رساله و پایان نامه را به عهده دارند. غالباً این افراد آمادگی رسمی و کمی دارند و تجربه مستقیمی در زمینه پژوهش موردی ندارند و دائماً در حال جستجوی

منابع ساده و مستقیمی هستند که در تلاش اند تا از دانشجویانشان در امور مربوط به پژوهش های مستقل و بویژه از جنبه کیفی ، حمایت و راهنمایی کنند. . از آنجا که این کتاب یک رویکرد گام به گام را ارائه اکتفا می کنم:می دهد ، موقعیتی عالی برای یک دانشجو و راهنمای وی است که می توانند با هم پژوهش و مطالعه موردی را شروع کنند.

سپاسگزاری

هیچ کس به تنهایی کتابی را نمی نویسد. ما می خواهیم از جمله این بزرگواران ، که ذکر نام همگی آنان فهرستی طولانی خواهد بود و ناچار از آن می گذرم ، به ذکر نام چند تن که بیش از همه خود را مدیون آنان می دانم مان شاونی واکمن و برایان ستسر که تالیف این کتاب در درجه اول مرهون عنایت این بزرگواران است ولی البته مسئولیت هرگونه نقصی در کتاب فقط برعهده نگارنده خواهد بود.

پیشگفتار مترجم

این کتاب به عنوان مرجعی برای پژوهشگران مبتدی، دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری نوشته و ترجمه شده است. لازم است تمامی دانشجویانی که درس سمینار، پروژه تحقیقاتی، پایان نامه و رساله را می نویسند این کتاب را مورد مطالعه قرار دهند.

هرچند که این کتاب نمی تواند کلیه اطلاعات لازم را در اختیار خواننده قرار دهد اما در نوع خود می تواند صلاحیت های لازم را برای پژوهشگران مبتدی در زمینه پژوهش در مطالعه موردی را ارائه دهد.

مترجم امیدوار است که با ارائه این ترجمه توانسته باشد گامی در جهت پیشبرد امور پژوهشی سازنده بردارد. در ترجمه این کتاب نهایت سعی و تلاش به کار بسته شده و تا آنجا که در توان بوده در این راه از هیچ تلاشی دریغ ننموده ام. اما کتاب حاضر یقیناً دارای نقایص و نارسائی هایی است. بنابراین از اساتید، دانشجویان و صاحب نظران فعالیت های پژوهشی استدعا دارد که هرگونه نقص احتمالی را متذکر شوند تا در چاپ های بعدی چراغ راهی باشد جهت رفع و اصلاح نقایص آن گردد.

در پایان از همه ی افرادی که در ترجمه این اثر مشوق بوده اند به ویژه همسر گرامیم سرکار خانم دکتر احمدی و دختر نازنینم بهار صمیمانه سپاسگزارم. از انتشارات آوای نور که همواره با نشر آثار روانشناسی و مشاوره خدمات ارزشمندی به جامعه دانشگاهی کشور ارائه نموده اند صمیمانه سپاسگزارم.

دکتر آراس رسولی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

بهار ۱۳۹۹

